

Список використаних джерел

1. Лукашевич М, Семигіна Т. Соціологія соціальної роботи. //Психологія і суспільство. Український теоретико-методологічний соціогуманітарний часопис / № 1, (55), 2014. - С.107-149.

СКЛАДОВІ ФОРМУВАННЯ ПОЛПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Білозерова М.В.

аспірант кафедри соціальної роботи
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна
академія» Харківської обласної ради
м. Харків, Україна

Актуальність обраної теми дослідження обумовлена тим, що у закладах вищої освіти з підготовки майбутнього соціального працівника триває пошук інноваційних ідей ефективного засвоєння теоретичних знань і практичних навиків для здійснення сучасним затребуваним фахівцем результативної професійної діяльності. Саме тому пропонуємо розглянути складові формування поліпрофесійної мобільності майбутніх соціальних працівників, розвиток яких дає можливість здійснювати професійну діяльність на належному рівні.

Аналізуючи важливість і потребу формування поліпрофесійної мобільності в умовах підготовки фахівців соціальної сфери у ЗВО, якій присвячено багато досліджень (О. Безпалько, І. Боднарук, Т. Гордєєва, Н. Горішна, К. Михайлова, І. Мельничук, О. Назарко, Т. Семигіна, В. Поліщук, А. Рідкодубська), можна виділити декілька основних складових.

Мотиваційна складова відображає мотивацію особистості до здійснення майбутньої професійної

діяльності. Як пояснює А. Реан, мотив - це внутрішнє спонукання особистості до того або іншого виду активності, яке викликане задоволенням певної потреби, а мотивація складається з певних мотивів, тобто бажань, спонукань, стимулів на активні дії для досягнення конкретного результату [2]. Мотиваційна складова навчальної діяльності охоплює пізнавальні потреби, мотиви і цілі навчання.

Професійна складова складається з отримання дієвих професійних знань та вмінь за дисциплінами фахового спрямування, вміння організувати свою діяльність, тобто наявність розвинених особистісних та професійних якостей. Важливо підготувати конкурентоспроможного фахівця, що має володіти професійними вміннями і навичками, високим рівнем професійної компетентності та здатності застосовувати теоретичні знання та вміння на практиці. Бути професійно компетентним – значить вміти мобілізувати в даній ситуації набуті знання і досвід [3]. Усвідомлення професійної ролі, осмислення можливих професійних кроків та наслідків з них, прогнозування своєї професійної діяльності та її перспектив, здатність до самоконтролю та самовдосконалення утворюють вихідну базу розвитку майбутнього професіонала.

Самоосвітня складова поєднує вміння користуватися літературними джерелами, знати, орієнтуватися, аналізувати, критично оцінювати інформацію, вміння оволодівати новими технологіями здійснення професійної діяльності. Саморозвиток, самоосвіта, самовдосконалення є тими факторами, які підвищують поліпрофесійну мобільність фахівця, тому вважаємо за потрібне виокремити самоосвіту як окрему складову. Без прагнення до самовдосконалення, тобто особистісного зростання неможлива успішна фахова діяльність. Самоосвіта, як підкреслює Л. Павленко, знаходиться в основі самореалізації творчого потенціалу майбутнього фахівця [1].

Комунікативна складова передбачає знання норм та правил спілкування, дотримання етики соціальної роботи,

володіння професійною лексикою, вміння вести діалог, формулювати та аргументувати свою точку зору, толерантно ставитися до думок інших учасників діалогу та вміння знаходити шляхи подолання проблем в різних ситуаціях, сформовані комунікативні знання та вміння надають можливість фахівцю успішно здійснювати комунікацію у професійній діяльності з різними групами клієнтів.

Таким чином, науковці та практики об'єднуються навколо думки, що фахівець соціальної сфери повинен бути компетентним та володіти компетенціями, що висуваються до професії, мати глибокі знання в області наук про людину: психології, медицини, соціології, педагогіки, економіки, права, етики та ін. Знання теорії, методики і технології соціальної роботи та уміння їх застосувати у поєднанні з відповідними особистісними якостями можуть розглядатися як готовність соціального працівника до професійної діяльності [3].

Це зумовлює потребу в систематизації та координації набутих знань та вмінь, встановленні міжпрофесійних зв'язків, в підвищенні мотивації працівників до оволодіння здібностями для успішної професійної діяльності майбутнього соціального працівника. Ми вважаємо саме цьому сприятимуть мотиваційна, професійна, самоосвітня та комунікативна складові формування поліпрофесійної мобільності майбутніх соціальних працівників.

Список використаних джерел

1. Павленко Л.А. Самореалізація творчого потенціалу вчителя в процесі формування національної еліти. Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти – 2008: збірник.наук.праць / За ред. Л.Л. Товажнянського, О.Г. Романовського. – Вип. 19(23). – Харків: НТУ "ХПІ", 2008. 220с
2. Реан А.А. Психология адаптации личности. СПб.: ПраймЕВРОЗНАК, 2008. 479 с.

3. Садовська Е., Ярошенко А., Формування професійної компетентності соціального працівника в умовах вищого навчального закладу / Національний інститут імені Драгоманова [Електрон. ресурс]. Режим доступу : <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/23427/1/Sadovska%20E.%20A.pdf>

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ З ІНВАЛІДНІСТЮ У СУЧАСНОМУ ВИМІРІ

Виноградова О.В.

директор Центру соціальних служб Холодногірського району, аспірантка кафедри соціальної роботи, Харківська гуманітарно-педагогічна академія
м. Харків, Україна

Чернецька Ю.І.

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри соціальної роботи
Харківська гуманітарно-педагогічна академія
м.Харків, Україна

На сучасному етапі розвитку державної соціальної сфери відбуваються докорінні зміни соціальної політики та стратегії щодо технологій соціальної роботи з особами з інвалідністю, зокрема з дітьми. Українське суспільство потребує розробки та впровадження нових технологій соціальної роботи з дітьми з інвалідністю, що дозволить їм набути соціального досвіду та вирішити низку проблем.

Аналіз нормативно-правової бази свідчить про те, що соціальна робота з дітьми з інвалідністю виходить на новий щабель розвитку, регламентуючи та забезпечуючи дотримання прав і свобод, гарантованих дітям з інвалідністю законодавством України та міжнародно-правовими актами.

У контексті нашого дослідження привертають увагу наукові здобутки сучасних українських учених, тематика